

Samling af Afgørelser

Forenede sager C-191/14, C-192/14, C-295/14, C-389/14 og C-391/14 – C-393/14

**Borealis Polyolefine GmbH m.fl.
mod**

Bundesminister für Land- und Forstwirtschaft, Umwelt und Wasserwirtschaft m.fl.

[anmodninger om præjudiciel afgørelse indgivet af Landesverwaltungsgericht Niederösterreich, Raad van State (Nederlandene) og Tribunale amministrativo regionale per il Lazio]

»Præjudiciel forelæggelse — ordningen for handel med drivhusgasemissionskvoter i Den Europæiske Union — direktiv 2003/87/EF — artikel 10a, stk. 5 — kvotetildelingsmetode — tildeling af gratiskvoter — måden for beregning af den ensartede tværsektorielle korrektionsfaktor — afgørelse 2011/278/EU — artikel 15, stk. 3 — afgørelse 2013/448/EU — artikel 4 — bilag II — gyldighed«

Sammendrag – Domstolens dom (Anden Afdeling) af 28. april 2016

1. *Retslig procedure — anmodning om genåbning af den mundtlige forhandling — anmodning om at fremsætte bemærkninger til retlige punkter fremhævet i generaladvokatens forslag til afgørelse — betingelser for genåbning*

(Statutten for Domstolen, art. 23; Domstolens procesreglement, art. 83)

2. *Præjudicielle spørgsmål — bedømmelse af gyldigheden — spørgsmål om gyldigheden af en afgørelse, som ikke er blevet anfægtet på grundlag af artikel 263 TEUF — hovedsøgsmål indgivet af et selskab, som åbenbart ikke har kompetence til at anlægge et annulationsøgsmål — antagelse til realitetsbehandling*

(Art. 263, stk. 4, TEUF og art. 267, litra b), TEUF; Kommissionens afgørelse 2011/278, art. 10, stk. 9, og 15, stk. 4, og 2013/448, art. 4 og bilag II)

3. *Miljø — luftforurening — direktiv 2003/87 — ordningen for handel med drivhusgasemissionskvoter — foreløbig ordning for gratistildeling af kvoter — tildelingsmetode — beregning på grundlag af den maksimale årlige mængde af sådanne kvoter, der skal tildeles — hensyntagen til emissioner fra elektricitetsgeneratorer i forbindelse med fastlæggelsen af denne mængde — ikke lovlig*

(Europa-Parlamentets og Rådets direktiv nr. 2003/87, art. 10a, stk. 3 og 5; Kommissionens afgørelse 2011/278, art. 15, stk. 3)

4. *EU-ret — fortolkning — tekster på flere sprog — ensartet fortolkning — forskelle mellem flere sprogudgaver — konteksten og formålet med det omhandlede regelsæt som referencegrundlag*

5. *Miljø — luftforurening — direktiv 2003/87 — ordningen for handel med drivhusgasemissionskvoter — foreløbig ordning for gratistildeling af kvoter — tildelingsmetode — beregning på grundlag af den maksimale årlige mængde af sådanne kvoter, der skal tildeles — hensyntagen til emissioner fra anlæg, der var omfattet af ordningen for handel med kvoter inden 2013 i forbindelse med fastlæggelsen af denne mængde — ikke tilladt*

(Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/87, art. 10a, stk. 5, første afsnit, litra b), og bilag I; Kommissionens afgørelse 2013/4, art. 4 og bilag II)

6. *Præjudicielle spørgsmål — bedømmelse af gyldigheden — erklæring af ugyldighed af bestemmelser i en afgørelse fra Kommissionen vedrørende den korrektionsfaktor, som medlemsstaterne har anvendt for at fastlægge den mængde af drivhusgasemissionskvoter, der skal tildeles gratis — virkninger — tidsbegrænsning*

(Art. 264, stk. 2, TEUF og 267 TEUF; Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/87; Kommissionens afgørelse 2013/448, art. 4 og bilag II)

7. *Præjudicielle spørgsmål — bedømmelse af gyldigheden — EU-retsakt, der erklæres ugyldig — virkninger — analog anvendelse af artikel 266 TEUF — EU-institutionernes forpligtelser — forpligtelse til at træffe de nødvendige foranstaltninger til afhjælpning af den konstaterede ulovlighed*

(Art. 266 TEUF og 267 TEUF)

8. *Præjudicielle spørgsmål — bedømmelse af gyldigheden — EU-retsakt, der erklæres ugyldig — virkninger — tidsbegrænsning — undtagelse til fordel for en erhvervsdrivende, der har anlagt et søgsmål eller indbragt en tilsvarende klage efter den anvendelige nationale ret*

(Art. 267 TEUF)

1. Jf. afgørelsens tekst.

(jf. præmis 40)

2. Jf. afgørelsens tekst.

(jf. præmis 46, 49, 50 og 58)

3. Udelukkelsen med henblik på fastlæggelsen af den maksimale årlige kvotemængde af emissioner fra elektricitetsgeneratorer følger af artikel 10a, stk. 5, i direktiv 2003/87 om en ordning for handel med kvoter for drivhusgasemissioner i Fællesskabet, der ikke tillægger Kommissionen nogen skønsmargen i denne henseende. Henvisningen ved artikel 10a, stk. 5, i dette direktiv til anlæg, der ikke er omfattet af [denne artikels] stk. 3, skal nemlig forstås således, at den omfatter de anlæg, der hverken er elektricitetsgeneratorer, CO₂-opsamlingsanlæg, rørledninger til transport af CO₂ eller CO₂-lagringssteder.

En sådan asymmetrisk behandling af emissioner fra elektricitetsgeneratorer og anlæg, der producerer drivhusgasser, er desuden i overensstemmelse med det primære formål med direktiv 2003/87 om at beskytte miljøet ved at reducere emissionerne af drivhusgasser

(jf. præmis 65, 78 og 79)

4. Jf. afgørelsens tekst.

(jf. præmis 90)

5. Ved fastlæggelsen af den maksimale årlige kvotemængde, der ligger til grund for beregningen af kvoter for drivhusgasemissioner, der tildeles gratis, må Kommissionen i overensstemmelse med artikel 10a, stk. 5, første afsnit, litra b), i direktiv 2003/87 om en ordning for handel med kvoter for drivhusgasemissioner i Fællesskabet, kun tage hensyn til emissioner fra anlæg, som omfattes af fællesskabsordningen fra 2013. Denne bestemmelse er således til hinder for, at der tages hensyn til emissioner fra aktiviteter, der fremgår af bilag I til det nævnte direktiv fra 2013, for så vidt som disse emissioner hidrører fra anlæg, der var omfattet af ordningen for handel med kvoter før dette tidspunkt.

For så vidt som Kommissionen i det mindste delvist har taget hensyn til emissioner fra anlæg, der var omfattet af ordningen for handel med kvoter før 2013, for at fastlægge den maksimale årlige kvotemængde, der kan tildeles gratis, opfylder sidstnævnte derfor ikke de krav, der følger af artikel 10a, stk. 5, første afsnit, litra b), i direktiv 2003/87, da den er fastlagt for højt. Den ensartede tværsektorielle korrektionsfaktor, der er fastsat i artikel 4 i og bilag II til afgørelse 2013/448 om nationale gennemførelsesforanstaltninger vedrørende foreløbig gratistildeling af drivhusgasemissionskvoter i overensstemmelse med det nævnte direktivs artikel 11, stk. 3, er ligeledes i strid med denne bestemmelse. Artikel 4 i og bilag II til afgørelse 2013/448 er følgelig ugyldige.

(jf. præmis 94, 95, 98, 99, og domskonkl. 2)

6. Når tvingende retssikkerhedsmæssige hensyn begrunder det, har Domstolen i medfør af artikel 264, stk. 2, TEUF, der finder analog anvendelse også i forbindelse med en præjudiciel forelæggelse i medfør af artikel 267 TEUF vedrørende gyldigheden af EU-retsakter, et skøn med hensyn til i hver enkelt, konkret sag at afgøre, hvilke af den berørte retsakts virkninger der skal betragtes som bestående.

De tidsmæssige virkninger af en erklæring om ugyldighed for så vidt angår artikel 4 i og bilag II til afgørelse 2013/448 om nationale gennemførelsesforanstaltninger vedrørende foreløbig gratistildeling af drivhusgasemissionskvoter i overensstemmelse med artikel 11, stk. 3, i direktiv 2003/87 skal begrænses således, at Kommissionen kan vedtage de nødvendige foranstaltninger, og at der ikke kan rejses tvivl om de foranstaltninger, der vedtages. Ophævelsen af den ensartede tværsektorielle korrektionsfaktor, der er fastsat i artikel 4 i og bilag II til afgørelse 2013/448, kan stille spørgsmålstegn ved alle de endelige tildelinger af gratis drivhusgasemissionskvoter, som har fundet sted i medlemsstaterne på grundlag af en forordning, der er blevet anset for at være gyldig. Det forhold, at de nævnte bestemmelser erklæres ugyldige, risikerer således at få alvorlige følger for et stort antal retsforhold, der er blevet etableret i god tro. Disse tvingende retssikkerhedsbetragtninger kan begrunde en begrænsning af de tidsmæssige virkninger af denne erklæring om ugyldighed. Det midlertidige retlige tomrum, der ville opstå på grund af erklæringen om ugyldighed, ville desuden kunne bringe gennemførelsen af den ordning for handel med kvoter, der er blevet indført ved direktiv 2003/87, og følgelig gennemførelsen af målet med denne i fare.

(jf. præmis 103, 105, 106, 111, og domskonkl. 3)

7. Jf. afgørelsens tekst.

(jf. præmis 107)

8. Det tilkommer Domstolen, såfremt den anvender muligheden for at begrænse retsvirkningerne i fortiden af en præjudiciel ugyldighedserklæring vedrørende en EU-retsakt, at fastslå, om den i dommen fastsatte tidsmæssige begrænsning af ugyldighedens retsvirkninger kan fraviges til fordel for den part, som har anlagt sagen for den nationale ret til prøvelse af EU-retsaktens nationale

gennemførelsesforanstaltninger, eller om en ugyldighedserklæring vedrørende en EU-retsakt, som kun har retsvirkninger for fremtiden, derimod selv i forhold til denne part kan anses for et passende middel.

(jf. præmis 108)